JAMHURI YA MUUNGO WA TANZANIA

BARAZA LA MITIHANI LA TANZANIA

MTIHANI WA UALIMU DARAJA LA A

616 **ELIMU YA DINI YA KIISLAMU**

Muda: Saa 3. **MAJIBU** **Year: 2024**

Maelekezo

1. Karatasi hii ina Sehemu **A** na **B** zenye jumla ya maswali **kumi na manne (14).**
2. Jibu maswali **yote** kutoka Sehemu **A** na maswali **manne (4)** kutoka Sehemu **B**.
3. Sehemu **A** ina alama **arobaini (40)** na Sehemu **B** ina alama sitini **(60).**
4. Simu za mkononi **haziruhusiwi** ndani ya chumba cha mtihani.
5. Andika **Namba yako ya Mtihani** katika kila ukurasa wa kijitabu chako cha kujibia.

maktaba.tetea.org
TETEA

Find this and other free resources at: https://maktaba.tetea.org
Prepared by Maria Marco for TETEA

SEHEMU A (Alama 40)

Jibu maswali **yote** katika sehemu hii.

1. Eleza hatua nne za kufuata katika kuandaa mpango kazi.

Hatua ya kwanza ni kuchambua malengo ya somo au shughuli husika ili kufahamu nini kinatakiwa kufikiwa na kwa muda gani.

Hatua ya pili ni kupanga shughuli na kazi zitakazofanyika kulingana na malengo yaliyowekwa, kwa kuziorodhesha katika mpangilio unaoeleweka.

Hatua ya tatu ni kutaja vifaa, nyenzo na rasilimali zitakazohitajika katika utekelezaji wa kila shughuli iliyopangwa.

Hatua ya nne ni kupanga muda wa utekelezaji wa kila shughuli pamoja na kutaja mtu au kundi litakalowajibika kwa kila jukumu.

2. Pendekeza hatua za kuchukua ili Waislamu waepuke tabia na mambo ya kizinifu.

Kwanza, Waislamu wanapaswa kusoma na kuelewa mafundisho ya Qur'an na Sunnah yanayokataza zinaa na kuelekeza kwenye maadili mema.

Pili, jamii itoe malezi bora kwa vijana, ikiwa ni pamoja na kuwalinda na mazingira yanayochochea maovu na kuwafundisha umuhimu wa heshima na hofu ya Mwenyezi Mungu.

Tatu, Waislamu wanapaswa kushirikiana katika kuhimiza mema na kukataza maovu kwa njia ya nasaha, mawaidha na mfano bora wa maisha.

Nne, serikali na taasisi za Kiislamu zishirikiane kuweka sheria na adhabu kali dhidi ya vitendo vya zinaa ili kuzuia uhalifu wa aina hiyo.

3. Eleza vigezo vinavyoitofautisha Qur'an na vitabu vingine vya Mwenyezi Mungu (S.W).

Qur'an ni kitabu cha mwisho kilichoteremshwa na Mwenyezi Mungu kwa Mtume Muhammad (S.A.W) kwa ajili ya watu wote, wakati vitabu vingine vililetwa kwa mitume maalum na kwa mataifa maalum.

Qur'an imehifadhiwa kama ilivyoteremshwa, haina mabadiliko wala kupotoshwa, tofauti na vitabu vingine vilivyopitia mabadiliko ya wanadamu.

Qur'an imehifadhiwa kwa maneno na maana, tofauti na vitabu vingine ambavyo vimehifadhiwa kwa maana pekee.

Qur'an ina sheria na mwongozo unaohusu maisha ya mtu binafsi, jamii, siasa, uchumi na ibada, wakati baadhi ya vitabu vingine vililenga zaidi ibada na maadili.

4. Fafanua kwa kifupi mbinu nne za ulinganiaji alizotumia Nabii Nuhu (A.S) na wanazotumia walinganiaji wa leo.

Kwanza, Nabii Nuhu alitumia mbinu ya nasaha kwa upole na huruma ili kuwavutia watu kwenye haki.

Pili, alitumia mbinu ya kuwafikishia ujumbe hadharani na faraghani, sawasawa na mazingira ya anapotakiwa kufikisha ujumbe.

Tatu, alitumia ushahidi wa neema za Mwenyezi Mungu na adhabu kwa wale waliokataa kumwamini kama njia ya kuelezea ukweli.

Nne, walinganiaji wa leo hutumia vyombo vya habari, machapisho, mikutano ya hadhara na mitandao ya kijamii kufikisha ujumbe wa dini.

5. Bainisha kwa kifupi hoja nne kupinga mgawanyo potofu wa elimu unaosambazwa na baadhi ya Waislamu.

Elimu yote ni ya Mwenyezi Mungu, iwe ya kidunia au ya dini, na zote zina umuhimu katika maisha ya mwanadamu.

Mgawanyo huo unawagawa Waislamu katika makundi, hali inayosababisha udhaifu na kudhoofisha maendeleo ya jamii ya Kiislamu.

Elimu ya dunia inasaidia kuendeleza maisha ya watu na jamii, huku elimu ya dini ikiongoza maadili na ibada; zote zinahitajiana.

Uislamu umehimiza kusoma na kutafuta elimu bila mipaka ya kidunia au ya kidini, bali elimu yenye manufaa.

6. Bainisha hoja nne zinazoonesha umuhimu wa Sunnah katika maisha ya kila siku.

Sunnah inaelezea kwa vitendo namna ya kutekeleza maagizo ya Qur’an, hivyo kumrahisishia Mwislamu utekelezaji.

Sunnah inasimamia na kufafanua mambo ambayo hayakufafanuliwa kwa kina ndani ya Qur’an.

Inaweka mifano hai ya tabia, mwenendo na maadili mema yanayopaswa kuigwa na kila Mwislamu.

Sunnah inaongeza fadhila na thawabu kwa wafuasi wanaotekeleza matendo ya Mtume (S.A.W) kama alivyofundisha.

7. Tumia hoja nne kueleza kwa ufupi hatua za kufuata katika kumshonea sanda maiti wa kiume.

Hatua ya kwanza ni kuandaa vitambaa vya sanda safi vinavyolingana na idadi ya vipande vinavyotakiwa kwa mwanaume.

Hatua ya pili ni kuvipanga vitambaa hivyo kwa mpangilio maalum kuanzia kile cha chini hadi cha juu.

Hatua ya tatu ni kumvika maiti kwa kuanza kumfunika kuanzia kichwa hadi miguuni kwa mpangilio wa vitambaa hivyo.

Hatua ya nne ni kuifunga sanda vizuri kwa kamba maalum maeneo ya kichwa, kiunoni na miguuni kabla ya maziko.

8. Eleza kwa ufupi hatua nne za kufuata katika ufundishaji wa somo la Elimu ya Dini ya Kiislamu darasani.

Hatua ya kwanza ni kuandaa andalio la somo kwa kufuata muhtasari na malengo mahususi ya somo.

Hatua ya pili ni kuanza somo kwa dua na kukumbushana adabu za darasani na umuhimu wa somo.

Hatua ya tatu ni kufundisha mada kwa kutumia mbinu shirikishi kama maswali, maelezo na mifano hai.

Hatua ya nne ni kufanya tathmini kwa kuuliza maswali ya mrejesho na kuwapa wanafunzi mazoezi.

9. Tumia hoja nne kueleza matokeo au ujuzi atakaopata mwanafunzi wa shule ya msingi baada ya kujifunza somo la Elimu ya Dini ya Kiislamu.

Kwanza, mwanafunzi atajua misingi ya itikadi sahihi na namna ya kumuabudu Mwenyezi Mungu kwa ufasaha.

Pili, atajifunza adabu na mwenendo mzuri katika maisha ya kila siku.

Tatu, atajua sheria za Kiislamu kuhusu ibada, maadili na uhusiano wa kijamii.

Nne, ataimarika kiimani na kuwa raia mwema anayezingatia haki na wajibu katika jamii.

10. Eleza kwa ufupi mikakati minne atakayofanya mwalimu ili kumwezesha mwanafunzi kujifunza kwa ufanisi.

Mwalimu atatayarisha somo vizuri kwa kuandaa zana na mbinu zinazofaa kulingana na mada.

Atahakikisha anatumia lugha rahisi na mifano ya maisha halisi inayowagusa wanafunzi.

Atahamasisha ushiriki wa wanafunzi kwa kuuliza maswali na kuwapa nafasi ya kutoa maoni.

Atafanya tathmini ya mara kwa mara ili kujua kiwango cha uelewa na kurekebisha mapungufu.

SEHEMU B (Alama 40)

Jibu maswali **yote** katika sehemu hii.

11. Tumia hoja tano kufafanua mchango wa Uislamu na Waislamu katika kupigania uhuru wa Tanganyika.

Kwanza, Waislamu walihamasisha umoja wa kitaifa kupitia mihadhara ya kidini na shughuli za kijamii, hali iliyowaleta wananchi pamoja bila kujali tofauti zao za kikabila na kijamii.

Pili, viongozi wa Kiislamu walishiriki moja kwa moja katika harakati za kisiasa kwa kuhamasisha watu kushiriki mikutano na maandamano ya kudai uhuru.

Tatu, misikiti na madrasa zilitumika kama vituo vya kutoa elimu na kuwahamasisha watu kuhusu haki zao na umuhimu wa kujitawala.

Nne, Waislamu walitoa misaada ya kifedha na vifaa kusaidia vyama vya kisiasa kama TANU katika shughuli zao za kudai uhuru.

Tano, baadhi ya viongozi wa Kiislamu walishirikiana na viongozi wa vyama vya siasa kutoa ushauri na mikakati ya kupambana na ukoloni bila umwagaji damu.

12. Tumia hoja sita kuthibitisha faida za kuufuata Uislamu katika maisha ya kila siku.

Kwanza, Uislamu humfundisha mtu kuwa na maadili mema kama uaminifu, heshima, na uvumilivu, vinavyomfanya awe na maisha bora kijamii.

Pili, unatoa mwongozo wa namna ya kuabudu, kula, kuvaa, na kuishi kwa mujibu wa sheria za Mwenyezi Mungu, hivyo kumpa mwislamu utulivu wa moyo.

Tatu, Uislamu unahamasisha kusaidiana, huruma na kuhurumiana, hali inayojenga mshikamano na amani katika jamii.

Nne, unahimiza elimu kwa jinsia zote na kila sekta ya maisha, hivyo kuchangia maendeleo ya mtu binafsi na taifa.

Tano, Uislamu unatoa mwongozo wa kutunza afya kwa kuzingatia vyakula halali, usafi wa mwili, na mazingira.

Sita, humfanya mtu kuwa na malengo ya maisha ya dunia na akhera, kwa kujiandaa na maisha ya baada ya kifo kwa matendo mema.

13. Chambua mambo manne ya kuzingatia wakati wa kuandaa jedwali la utahini.

La kwanza ni kuangalia ratiba ya masomo yote yanayofundishwa ili kuepuka mgongano wa muda na kuhakikisha kila somo lina nafasi.

La pili ni kugawa muda wa mitihani kwa kuzingatia uzito wa somo na aina ya mtihani, mfano mtihani wa Hisabati unaweza kupewa muda mrefu zaidi.

La tatu ni kuhakikisha kila mtihani unapangwa muda unaokubalika wa mapumziko baina ya mtihani mmoja na mwingine ili wanafunzi wasichoke.

La nne ni kuzingatia idadi ya wanafunzi na nafasi zilizopo katika vyumba vya mitihani ili kupanga mitihani isizidi uwezo wa shule au kituo.

14. Eleza mambo sita ya kuzingatia wakati wa kutumia ubao katika ufundishaji yanayoonesha usanaa na usayansi.

Mosi, mwalimu anatakiwa kuandika maandishi yanayoonekana vizuri kwa wanafunzi wote bila msongamano wa maandishi.

Pili, kutumia maandiko yenye mpangilio mzuri kwa kuacha nafasi kati ya mstari na mstari ili kurahisisha kusoma.

Tatu, mwalimu awe na mwandiko unaosomeka na usio na makosa ya kisarufi au kimatamshi.

Nne, kutumia rangi tofauti au alama mahsusi kuonesha mambo muhimu kama vichwa vya habari au maneno ya msingi.

Tano, kuhakikisha maandishi yanafuata mpangilio wa mada kama inavyofundishwa kwa kuanzia juu kushuka chini au kushoto kwenda kulia.

Sita, kufuta maandishi yasiyo na umuhimu baada ya kuyafundisha ili kuepusha mkanganyiko kwa wanafunzi na kutunza usafi wa ubao.